

Sygn. akt III CZP 56/16

UCHWAŁA

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Monika Koba

Protokolant Bożena Kowalska

w sprawie z wniosku [...] Bank S.A. w W.
przy uczestnictwie dłużnika A. S.
o nadanie klauzuli wykonalności,
po rozstrzygnięciu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym
w dniu 26 października 2016 r.
zagadnienia prawnego
przedstawionego przez Sąd Okręgowy [...]
postanowieniem z dnia 10 maja 2016 r., sygn. akt II Cz .../16,

"Czy w postępowaniu klauzulowym wszczętym po 27 listopada 2015 r. dopuszczalne jest nadanie na podstawie art. 788 § 1 k.p.c. klauzuli wykonalności na rzecz posiadającego przymiot banku nabywcy wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym wystawionym przed 27 listopada 2015 r., któremu przed tą datą nadano uprzednio klauzulę wykonalności na rzecz wystawcy tego tytułu?"

podjął uchwałę:

Artykuł 11 ustęp 1 i 2 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 1854) stosuje się także do postępowania w sprawie o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności na rzecz banku - nabywcy wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym,

któremu przed wejściem w życie tej ustawy nadano klauzulę wykonalności.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 lutego 2016 r. Sąd Rejonowy oddalił wniosek [...] Bank S.A. z dnia 20 listopada 2015 r. o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr 570/CW/2, wystawionemu w dniu 11 grudnia 2003 r. przez Bank [...] S.A. w L. przeciwko dłużnikowi A. S., na swoją rzecz, jako jego następcy prawnemu.

Przy rozpoznawaniu zażalenia wnioskodawcy, Sąd Okręgowy [...] powziął poważne wątpliwości, co do zagadnienia przedstawionego na wstępie, które przedstawił do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. Trzeba zwrócić uwagę, że Sąd ten uczynił przedmiotem pytania niezgodny ze stanem rzeczywistym fakt, iż postępowanie klauzulowe zostało wszczęte po dniu 27 listopada 2015 r., gdy tymczasem, jak wynika z akt sprawy i z uzasadnienia pytania prawnego, [...] Bank S.A. wystąpił z wnioskiem przed wejściem w życie ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1854, dalej: „ustawa nowelizująca lub u.z.p.b.”). Niewątpliwie jednak, w świetle uzasadnienia postanowienia z dnia 18 lutego 2016 r. była to oczywista pomyłka i w związku z tym należało przyjąć, że postępowanie klauzulowe toczyło się już w chwili wejścia w życie ustawy nowelizującej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zagadnienie powstało w związku z wejściem w życie w dniu 27 listopada 2015 r. ustawy nowelizującej, która została uchwalona w następstwie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r., P 45/12 (OTK-A 2015, nr 4, poz. 46). Trybunał orzekł nim niezgodność z Konstytucją art. 96 ust. 1 i art. 97 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (jedn. tekst: Dz. U. z 2015 r. ze zm., poz. 128, dalej: „pr. bank.”), określając datę utraty ich mocy obowiązującej w dniu 1 sierpnia 2016 r. Unormowania te ocenił, jako niezgodne z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa (art. 32 ust. 1 Konstytucji). Podniósł, że kwestionując zgodność z porządkiem konstytucyjnym tych przepisów mających podstawowe znaczenie dla instytucji bankowego tytułu egzekucyjnego w istocie

eliminuje całą tę instytucję. Z tego względu uznał za konieczne wydanie odpowiednich przepisów intertemporalnych, które uregulują sposób zakończenia spraw wszczętych wydaniem bankowego tytułu egzekucyjnego na podstawie zakwestionowanych przepisów przed utratą ich mocy obowiązującej.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, przed wejściem w życie ustawy nowelizującej dopuszczalne było, nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przez bank przeciwko dłużnikowi, który dokonał czynności prawnej z tym bankiem, na rzecz banku, będącego następcą prawnym banku, który wystawił ten tytuł. W judykaturze przesądzono także przy tym, że na podstawie bankowego tytułu wykonawczego może być prowadzona egzekucja wyłącznie wierzytelności bankowej i wyłącznie na rzecz banku, a bank ubiegający się o nadanie klauzuli wykonalności na swoją rzecz powinien dołączyć do wniosku także dokumenty, o których mowa w art. 788 § 1 k.p.c. (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2014 r., III CZP 46/14, OSNC 2015, nr 4, poz. 42, z dnia 16 marca 2006 r., III CZP 4/06, Biul. SN 2006, nr 3, s. 7, z dnia 20 kwietnia 2006 r., III CZP 17/06, Biul. SN 2006, nr 4, s. 6 i z dnia 22 lutego 2006 r., III CZP 129/05, OSNC 2007, nr 1, poz. 4).

Skoro w sprawie, bankowy tytuł egzekucyjny został wystawiony przez pierwotnego wierzyciela –Bank [...] S.A. – i opatrzony klauzulą wykonalności przed wejściem w życie ustawy nowelizującej, a następnie dnia 20 listopada 2015 r. [...] Bank S.A. jako wierzyciel złożył wniosek o nadanie temu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności na swoją rzecz na podstawie art. 788 § 1 k.p.c., wobec nabycia objętej nim wierzytelności na podstawie umowy przelewu zawartej dnia 12 kwietnia 2011 r. z X[...] Bank S.A., następcą prawnym Banku [...] S.A., to rzeczywiście ten stan rzeczy wymagał rozważenia przedstawionego zagadnienia prawnego. Należało więc odpowiedzieć, czy na gruncie art. 11 u.z.p.b. możliwe jest przyjęcie, że postępowanie w sprawie nadania klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela jest swoistą kontynuacją postępowania w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, czy też nie.

Ustawą nowelizującą uchylono nie tylko art. 96-98 pr. bank., lecz także

art. 786² k.p.c., który regulował kognicję sądu w postępowaniu o nadanie bankowego tytułu egzekucyjnego. Dokonana wtedy zmiana systemu prawnego oznacza, że po wejściu jej w życie banki zostały pozbawione uprawnienia (przywileju) do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych, a tym samym uproszczonej drogi dochodzenia roszczeń wobec dłużników. Ustawodawca musiał jednak wziąć pod uwagę, że w obrocie prawnym znajdują się bankowe tytuły egzekucyjne wystawione w przeszłości, przy czym tytuły te – w związku z odroczeniem przez Trybunał Konstytucyjny utraty mocy obowiązującej zakwestionowanych przepisów – mogły być wystawiane, aż do dnia 27 listopada 2015 r. Ponadto, w dacie wejścia w życie ustawy nowelizującej toczyło się wiele postępowań o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, na co zezwalał uchylony obecnie art. 97 pr. bank. w zw. z art. 786² k.p.c.

Analizując art. 11 u.z.p.b. z perspektywy rozważanego zagadnienia, należy stwierdzić, że nie rozwiązuje on go w sposób jednoznaczny, gdyż ustawodawca choć przesądził, iż tytuły wykonawcze powstałe pod rządami dawnych przepisów w oparciu o bankowe tytuły egzekucyjne „zachowują moc”, nie wyjaśnił bliżej znaczenia tego sformułowania. Regulacja taka nie uwzględnia, że po nadaniu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności może dochodzić do wielokrotnych zmian podmiotowych po stronie wierzyciela lub dłużnika w obrębie stosunku prawnego objętego powstałym już tytułem wykonawczym. Po stronie wierzyciela zmiany te mogą być spowodowane przede wszystkim częstymi obecnie łączeniami i podziałami spółek bankowych lub przelewem wierzytelności. Po stronie dłużnika chodzi przede wszystkim o następstwo prawne w drodze dziedziczenia. W przypadku zmian po stronie wierzyciela, w świetle powołanego wyżej orzecznictwa Sądu Najwyższego, zastosowanie w tym zakresie znajdował dotychczas na zasadach ogólnych art. 788 k.p.c. Zgodnie zaś z uchylonym art. 98 ust. 2 pr. bank. możliwe było również nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przeciwko osobom, na które przeszedł obowiązek spełnienia świadczenia lub przeciwko małżonkowi dłużnika.

W ślad za Sądem Okręgowym, można zauważyć, że nasuwają się dwa alternatywne sposoby rozumowania. Można wnioskować, że art. 11 ust. 1 i 2 ustawy nowelizującej dotyczy *lege non distinguente* każdego postępowania

w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, które toczyło się w dacie wejścia w życie ustawy nowelizującej. Według tego zapatrywania, zakresem unormowania tych przepisów są objęte nie tylko te postępowania, w których chodzi o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz wystawcy bankowego tytułu egzekucyjnego, lecz także na rzecz innego banku, na który, po wystawieniu bankowego tytułu wykonawczego przeszło uprawnienie objęte tytułem, bez względu na to, czy bank – jego wystawca – uzyskał klauzulę wykonalności na swoją rzecz, czy też nie. Przy aprobacie tego stanowiska, odpowiedzi o dopuszczalność nadania klauzuli wykonalności po wejściu w życie ustawy nowelizującej na rzecz następcy prawnego banku, który wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, należałoby poszukiwać w każdym przypadku w art. 11 ust. 1 i 2 u.z.p.b., tak samo, jak w razie pytania o dopuszczalność nadania klauzuli wykonalności po wejściu w życie ustawy nowelizującej na rzecz banku – wystawcy bankowego tytułu egzekucyjnego, jeżeli tytuł został wystawiony pod rządami dawnego stanu prawnego, ale nie został opatrzony klauzulą wykonalności. Rozstrzygające znaczenie przy tym kierunku interpretacji ma to, czy w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności doszło przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej do wydania postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności. Jeżeli postanowienie to zostało wydane, postępowanie może toczyć się dalej i zakończyć prawomocnym nadaniem klauzuli wykonalności. W przeciwnym razie, postępowanie wszczęte przed wejściem w życie ustawy nowelizującej powinno podlegać umorzeniu (art. 11 ust. 1 w zw. z art. 11 ust. 2 u.z.p.b.).

Drugie stanowisko, zaprezentowane w uzasadnieniu zagadnienia prawnego opiera się na zapatrywaniu, że w sytuacji, w której przed wejściem w życie ustawy nowelizującej doszło już do nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego banku jest dalszym postępowaniem w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności w rozumieniu art. 11 ust. 2 tej ustawy. Oznacza to, w domyśle, że postępowanie takie po wejściu w życie ustawy nowelizującej może się toczyć na podstawie art. 788 k.p.c., bez przeszkód, jeśli tylko przed zmianą stanu prawnego bank – wystawca uzyskał klauzulę wykonalności na swoją rzecz. Zapatrywanie to

nie jest jednak przekonujące.

Przepisy art. 11 ust. 1 i 2 u.z.p.b. są ze sobą sprzężone i należy je interpretować łącznie. O ich powiązaniu świadczy jednoznacznie zawarte w końcowej części ust. 1 sformułowanie „z zastrzeżeniem ust. 2”. Oba te przepisy dotyczą zatem tylko takich postępowań klauzulowych, które były wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej i nie zostały przed tym dniem zakończone, przy czym, przez zakończenie postępowania należy rozumieć – na zasadach ogólnych – uprawomocnienie się postanowienia co do nadania klauzuli wykonalności. Przepis art. 11 ust. 2 ustawy nowelizującej, stanowiąc o „dalszym postępowaniu w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności” odnosi się do fazy postępowania klauzulowego następującej po wydaniu postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności.

Nie chodzi w nim natomiast o kolejne postępowanie o nadanie klauzuli wykonalności temu samemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, prowadzące do powstania nowego tytułu wykonawczego na rzecz innego podmiotu. Postępowanie takie bowiem, w ujęciu dynamicznym w żadnej mierze nie stanowi kontynuacji pierwotnego postępowania o nadanie klauzuli wykonalności, lecz nowe i samodzielne z procesowego punktu widzenia postępowanie sądowe. Żadnego znaczenia nie ma w tej mierze, akcentowana przez Sąd Okręgowy okoliczność, że bankowy tytuł egzekucyjny nie korzysta z prawomocności materialnej (powagi rzeczy osądzonej) właściwej jedynie orzeczeniom sądowym. Czasowy zakres zastosowania ustawy nowelizującej należy więc oceniać w stosunku do każdego postępowania w sprawie nadania klauzuli wykonalności odrębnie, a miarodajne dla tej oceny jest to, czy konkretne postępowanie toczyło się w dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej (jako wszczęte i niezakończone) i czy w tym konkretnym postępowaniu (a nie w innym) doszło do wydania postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności.

Nieistotne jest natomiast to, czy w przeszłości wobec bankowego tytułu wykonawczego były prowadzone postępowania klauzulowe i z jakim wynikiem. Na pytanie postawione przez Sąd Okręgowy, należy więc udzielić odpowiedzi przeczącej. Wyłączenie bowiem stosowania art. 11 ust. 1 i 2 ustawy nowelizującej,

w przedmiocie umorzenia postępowania w świetle sformułowania zawartego w końcowej części ust. 1 „z zastrzeżeniem ust. 2” w którym unormowano, że postępowania w sprawie nadania klauzuli wykonalności wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej podlegają umorzeniu, chyba że przed tym dniem doszło do wydania postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli, oznacza, w świetle rozumowania *a fortiori*, że nie jest dopuszczalne nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu w jakimkolwiek postępowaniu klauzulowym wszczętym po dniu 27 listopada 2015 r., tj. po wejściu w życie ustawy zmieniającej.

Taki sposób wykładni pozwala na jednolite rozstrzygnięcie wszystkich wchodzących w rachubę przypadków zmian podmiotowych po wystawieniu bankowego tytułu wykonawczego i nadaniu mu klauzuli wykonalności na podstawie przepisów dotychczasowych, niezależnie od tego, czy zachodzą one po stronie wierzyciela, czy dłużnika. W każdym bowiem wypadku decyduje to, czy postępowanie klauzulowe zostało wszczęte przed datą wejścia w życie ustawy nowelizującej i czy przed tą datą doszło do wydania postanowienia co do nadania klauzuli wykonalności. Jeżeli warunki te nie są spełnione, nadanie klauzuli wykonalności, czy to na rzecz banku – następcy prawnego banku wystawcy, czy to przeciwko przejemcy długu, spadkobiercy lub małżonkowi dłużnika, jest niedopuszczalne, a postępowanie wszczęte przed wejściem w życie ustawy nowelizującej powinno podlegać umorzeniu (art. 11 ust. 1 u.z.p.b.).

Przyjętego rozumowania nie podważa regulacja zawarta w art. 11 ust. 3 u.z.p.b. Przepis ten przewiduje wprawdzie, że bankowe tytuły egzekucyjne, którym nadano klauzulę wykonalności według przepisów dotychczasowych, zachowują moc tytułów wykonawczych, ale taka jego hipoteza nie obejmuje możliwości uzyskiwania po wejściu ustawy w życie kolejnych tytułów wykonawczych, na rzecz lub przeciwko innym podmiotom. Przeciwnie, w świetle stanowiska przyjętego przez Trybunał Konstytucyjny należy dojść do wniosku, że zachowanie mocy przez tytuły wykonawcze powstałe pod rządami dawnego prawa następuje, co do zasady, tylko w granicach podmiotowych określonych w klauzuli wykonalności nadanej według przepisów dotychczasowych.

Wprawdzie, w art. 11 ust. 1 i 2 ustawy nowelizującej mowa jest o postępowaniu w sprawie nadania klauzuli wykonalności bez żadnych uściśleń, to intencją ustawodawcy nie było objęcie tym przepisem postępowań klauzulowych toczących się na podstawie art. 788 k.p.c. na rzecz lub przeciwko następcom prawnym podmiotów, co do których nadano pierwotnie klauzulę wykonalności, gdyż dopuszczalność takich postępowań nie została podjęta w uzasadnieniu żadnego z projektów, które stanowiły bazę ostatecznego tekstu ustawy nowelizującej (por. druki sejmowe VII kadencji nr 1441, nr 3425 i nr 3426 dostępne przez stronę <http://www.sejm.gov.pl>), ani w dyskusjach parlamentarnych, w których incydentalnie poruszano problematykę międzyczasową (por. sprawozdanie z posiedzenia Komisji Finansów Publicznych nr 484 z 1 lipca 2015 r., Biuletyn nr 481/VII i nr 505 z 21 lipca 2015 r., Biuletyn nr 4882/VII dostępne przez stronę <http://www.sejm.gov.pl>).

Mając na względzie specyfikę postępowań klauzulowych sądzić można, że gdyby ustawodawca w omawianym wypadku miał na uwadze stosowanie art. 788 k.p.c., dałby temu wyraz wprost w treści przepisów. Poza tym, brak racjonalnych argumentów przemawiających za tym, aby możliwe było nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przeciwko małżonkowi dłużnika (art. 98 ust. 2 pr. bank.), mimo usunięcia tej instytucji z porządku prawnego.

Przyjęty kierunek wykładni jest zgodny z głównym celem ustawy nowelizującej, jakim było całościowe usunięcie instytucji bankowego tytułu egzekucyjnego z polskiego porządku prawnego. Przeciwnie stanowisko prowadziłoby do wniosku, że bankowy tytuł egzekucyjny opatrzony klauzulą wykonalności pod rządami dawnego prawa stanowiłby bez żadnych ograniczeń czasowych podstawę uproszczonego dochodzenia roszczeń przez bank nie tylko przeciwko osobie, co do której nadano klauzulę wykonalności, lecz także przeciwko jej następcom prawnym oraz na rzecz banków - nabywców wierzytelności i sukcesorów pod tytułem ogólnym. Efekt taki w istocie przekreślałby skuteczność wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r., P 45/12, pozbawiający banki tego przywileju.

Należy też pamiętać, że źródłem art. 11 ust. 3 u.z.p.b. jest art. 9 projektu tej

ustawy, który stanowił, że „Do prowadzenia egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe” (druk sejmowy VII kadencji nr 3425). W toku prac nad projektem zwrócono uwagę, że taka regulacja może okazać się niewystarczająca, ponieważ skutki tytułu wykonawczego wykraczają poza „prowadzenie egzekucji”. W konsekwencji zaproponowano posłużenie się sformułowaniem „zachowuje moc tytułu wykonawczego”. Nie chodziło zatem o to, aby uprzednio opatrzone klauzulą bankowe tytuły egzekucyjne zachowały moc jako podstawa kreowania kolejnych tytułów wykonawczych na rzecz lub przeciwko innym podmiotom, ale o to, aby mogły służyć jako podstawa postępowania egzekucyjnego, względnie innego postępowania wykonawczego, np. o wpis do księgi wieczystej hipoteki przymusowej (por. sprawozdanie z posiedzenia Komisji Finansów Publicznych nr 484 z 1 lipca 2015 r., Biuletyn nr 481/VII dostępne przez stronę <http://www.sejm.gov.pl>).

Rozwijając ten wątek trzeba mieć na uwadze, że sugerowane przez Sąd Okręgowy stanowisko opiera się na dorozumianym rozróżnieniu sytuacji, w której klauzula wykonalności jest nadawana po raz pierwszy na podstawie uchylonych przepisów ustawy – Prawo bankowe i art. 786² k.p.c. (przepisy dotychczasowe) oraz w której podstawą nadania klauzuli wykonalności jest nieobjęty nowelizacją art. 788 k.p.c. Tymczasem rozróżnienie to jest nie do utrzymania, gdy chodzi o klauzule wykonalności nadawane przeciwko innym osobom niż ta, która dokonała czynności bankowej bezpośrednio z bankiem. O dopuszczalności prowadzenia egzekucji wobec tych osób stanowił bowiem uchylony ustawą nowelizującą art. 98 pr. bank., regulując, przeciwko komu możliwe jest prowadzenie egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., III CZP 18/10, OSNC 2010, nr 12, poz. 157). Przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy przesądził też, że ustawa – Prawo bankowe zawierała samodzielną regulację dotyczącą następstwa prawnego po stronie zobowiązanej w kontekście bankowego tytułu egzekucyjnego (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2014 r., III CZP 46/14).

Podsumowując, podnieść należy, że przyjęty kierunek wykładni, znajduje

oparcie w samej treści art. 11 u.z.p.b., w którym nie dokonano rozróżnienia między „postępowaniami w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności (...) wszczętymi i niezakończonymi przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy” w zależności od ich charakteru i przedmiotu. Uzasadnia to sięgnięcie do stwierdzenia „co ustawodawca chciał, powiedział, czego nie powiedział, nie chciał (*quod voluit dixit, quod non dixit noluit, idem dixit quam voluit*, por. np. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2013 r., III CZP 96/12, OSNC 2013, nr 7-8, poz. 87 i siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - zasadę prawną, z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/07, OSNC 2001, nr 4, poz. 53. Jego walorem jest możliwość całościowego, jednolitego rozstrzygnięcia problemu dopuszczalności *de lege lata* postępowań klauzulowych w razie zmian podmiotowych w stosunku prawnym objętym bankowym tytułem egzekucyjnym, bez względu na to, czy następują one po stronie wierzyciela, czy dłużnika. Co istotne, w zestawieniu z konkurencyjnym rozwiązaniem w pełniejszym stopniu odpowiada ono założeniu, że wobec stwierdzonej niekonstytucyjności bankowego tytułu egzekucyjnego reminiscencje tej instytucji w systemie prawnym, utrzymane na podstawie przepisów międzyczasowych ustawy nowelizującej, muszą być motywowane bezwzględną koniecznością prawną, ściśle interpretowane i stopniowo całkowicie wygaszane. Koresponduje ono także, z akcentowanym w judykaturze Sądu Najwyższego, wyjątkowym charakterem sytuacji, w której bankowy tytuł egzekucyjny może stanowić podstawę egzekucji na rzecz lub przeciwko innym osobom niż strony konkretnej czynności bankowej (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2014 r., III CZP 46/14).

Na koniec trzeba zauważyć, że ustawą z 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 1311), która weszła w życie, co do zasady z dniem 8 września 2016 r., dodany został art. 804¹ k.p.c., zgodnie z którym w razie przejścia egzekwowanego uprawnienia na inną osobę po wszczęciu postępowania egzekucyjnego osoba ta może wstąpić do postępowania na miejsce wierzyciela za jego zgodą, o ile przejście będzie wykazane dokumentem urzędowym lub dokumentem prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Unormowanie to, którego istota sprowadza się do rezygnacji z ugruntowanego w nowszej judykaturze

wymagania uzyskania klauzuli wykonalności przez osobę, która nabyła wierzytelność po wszczęciu postępowania egzekucyjnego, (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2009 r., III CZP 4/09, OSNC 2010, nr 1, poz. 2, z dnia 26 czerwca 2014 r., III CZP 46/14, i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2012 r., V CSK 7/12, nie publ.) nie uzależnia jego stosowania od charakteru tytułu wykonawczego i może *prima facie* znaleźć zastosowanie także wtedy, gdy postępowanie egzekucyjne toczy się na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego opatrzonego klauzulą wykonalności. Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z 10 lipca 2015 r. wprowadzony do systemu prawnego art. 804¹ k.p.c. znajduje zastosowanie do postępowań wszczętych po jej wejściu w życie. Ocena, czy taki rezultat jego wprowadzenia nie koliduje jednak z założeniami ustawy nowelizującej, stanowi odrębne zagadnienie, które wybiega poza granice rozstrzygniętego zagadnienia prawnego.

Z tych względów, orzeczono jak na wstępie.

aj

kc